

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Adv 1
Rotel 17

DOM
2005-02-22
Malmö

Mål nr
T 220-03

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hässleholms tingsrätts dom den 20 december 2002 i mål T 165-00, se bilaga A

KLAGANDE

Arlövs Plastgjuteri Försäljnings Aktiebolag, 556452-9450
Bruksgatan, Södra Industriområdet, 243 35 Höör

Ombud

1. Advokaten Åke Gustafsson
Södra Larmgatan 6, vån 6, 411 16 Göteborg

2. Försäkringskonsulten Per-Ingvar Jönsson
Box 80, 201 20 Malmö

MOTPART

SveLand Försäkringar, ömsesidigt, 545000-7165
Växthusvägen 2, 281 51 Hässleholm

Ombud

Advokaten Sveneric Nylander
Box 2023, 550 02 Jönköping

SAKEN

Fastställelsetalan om försäkringsersättning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten tillåter inte att de av Arlövs Plastgjuteri Försäljnings Aktiebolag ingivna exemplen på skaderegleringsärenden hos försäkringsbolagen Länsförsäkringar Kristianstad och Länsförsäkringar Älvsborg samt ingiven överenskommelse mellan Länsförsäkringar Jönköping och en försäkringstagare åberopas som bevisning i hovrätten.

2. Hovrätten tillåter inte Arlövs Plastgjuteri Försäljnings Aktiebolag att i hovrätten åberopa den omständigheten att väckande av talan i rättegång genom ingivande av stämningsansökan innebär att beräkningen av treårsfristen frysts.

Dok.Id 123

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 846 201 80 Malmö	Malmöhusvägen	040-35 57 00 E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se www.jur.lu.se/hovr/hovr.htm	040-783 11	måndag – fredag 09:30-12:00 13:00-15:00

3. Hovrätten fastställer tingsrättens domslut såväl i huvudsaken som beträffande rättegångskostnader.

4. Arlövs Plastgjuteri Försäljnings Aktiebolag skall ersätta SveLand Försäkringar, ömsesidigt, för rättegångskostnader i hovrätten med tjugoenhundrafemtio (21 250) kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom tills betalning sker.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Arlövs Plastgjuteri Försäljnings Aktiebolag (Arlöv) har yrkat bifall till sin vid tingsrätten förda fastställsetalan. SveLand Försäkringar, ömsesidigt, (SveLand) har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Avgörande utan huvudförhandling

Sedan fråga väckts om avgörande av målet utan huvudförhandling i hovrätten har Arlov yrkat att målet avgörs först sedan sådan förhandling har hållits. SveLand har inte haft någon erinran mot att målet avgörs utan huvudförhandling

Målet i hovrätten rör primärt bedömningen i rent rättsliga frågor. Denna bedömning är inte beroende av en prövning av den muntliga bevisning som parterna åberopat. Det finns därför inte behov av någon förnyad upptagning i hovrätten av denna bevisning. Parterna har haft möjlighet att slutföra sin talan. Med den bedömning som hovrätten gör i de rättsliga frågorna är det uppenbart att det är obehövligt att hålla huvudförhandling i målet.

Frågor om åberopande av ny bevisning och nya omständigheter

Arlöv har som ny bevisning i hovrätten åberopat två exempel på skadereglering i ärenden hos försäkringsbolagen Länsförsäkringar Kristianstad och Länsförsäkringar Älvsborg samt en överenskommelse mellan Länsförsäkringar Jönköping och en försäkringstagare. Arlov har till stöd för att bevisningen skall tillåtas i hovrätten anfört följande. Det är oskäligt att avvisa bevisningen, särskilt som endast den försäkrade kan förväntas vilja åberopa branschgemensam skaderegleringspraxis efter inträffad skada.

- Varje överprövningsinstans måste i vart fall rimligen vara öppen för all ny bevisning

på det samlade temat, bl.a. kring frågan om uttalade "hinder" enligt försäkringsvillkoret, speciellt när det rör så höga belopp som det nu är frågan om.

Arlöv har vidare i hovrätten, som bolagets talan förstås, yrkat att beräkningen av den treårsfrist inom vilken ett återställande enligt försäkringsvillkoren senast skall ha skett skall anses "frost", i vart fall från den tidpunkt då stämningsansökningen gavs in i målet till dess lagakraftgående dom föreligger. Arlov har gjort gällande att denna omständighet åberopats redan vid tingsrätten och att bolagets grunder inte återgetts fullständigt och tydligt i tingsrättens dom.

Hovrätten gör följande bedömning.

Arlöv har inte gjort sannolikt att bolaget inte kunnat åberopa skaderegleringsexemplen från Länsförsäkringar Kristianstad och Länsförsäkringar Älvsborg samt överenskommelsen mellan Länsförsäkringar Jönköping och en försäkringstagare redan vid tingsrätten. Bolaget har inte heller visat att det annars haft giltig ursäkt att inte åberopa bevisningen där. Arlov får därför inte åberopa bevisningen i hovrätten.

Av handlingarna i tingsrättens akt framgår att Arlov inledningsvis där gjort gällande att ingivande av stämningsansökan skulle innebära att beräkningen av treårsfristen fryses. Av protokoll från muntlig förberedelse vid tingsrätten den 19 juni 2002 framgår emellertid att Arlov inte längre gjorde gällande denna invändning. På fråga från hovrätten har referenten i målet vid tingsrätten uppgett att Arlov inte gjort gällande invändningen på nytt vid huvudförhandlingen där. Arlov har inte gjort sannolikt att detta inte kunnat ske eller visat att bolaget annars haft giltig ursäkt att inte åberopa omständigheten redan vid tingsrätten. Hovrätten kan därför inte tillåta att omständigheten åberopas här.

Stämmer
ej

Hovrättens bedömning i huvudsaken

Parterna har i hovrätten åberopat samma grunder som vid tingsrätten och utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som där.

Arlöv har som grund för sin talan i första hand anfört att hinder som inte berott på Arlöv uppstått för återställande av byggnaden varför Arlöv har haft rätt till ytterligare tio månaders återställandetid. I likhet med tingsrätten konstaterar hovrätten att, oavsett om hinder i försäkringsvillkorens mening förelegat eller inte, den treårsgräns som uppställs i försäkringsvillkoren har passerats den 13 augusti 2000. Hovrätten delar tingsrättens uppfattning att avtalet till sin ordalydelse inte ger något utrymme för att tillämpa avtalsvillkoren för återställande bortom denna tidsgräns. Det förhållandet att SveLand den 14 oktober 1999 meddelat att tiden för återställande enligt bolagets mening gått ut påverkar inte beräkningen av treårsfristen, som alltså enligt ordalydelsen i villkorens punkt 1.10.1.1 utgör den yttersta tidsgränsen för när ett återställande skall ske för att ersättning skall utges enligt nämnda punkt i villkoren. Arlöv har inte anfört någon omständighet som gör att villkoren skulle kunna tolkas på något annat sätt i den konkreta avtalsituationen. Med hänsyn härtill kan Arlövs talan inte vinna bifall på denna grund.

Arlöv har i andra hand åberopat att tidsfristerna i första och andra styckena i villkorens punkt 1.10.1.1 skall jämkas med stöd av 36 § avtalslagen då de är oskälige. Enligt bestämmelsen får avtalsvillkor jämkas eller lämnas utan avseende om villkoret är oskäligt med hänsyn till avtalets innehåll, omständigheterna vid avtalets tillkomst, senare inträffade förhållande och omständigheterna i övrigt. Arlöv har till stöd för sitt yrkande om jämkning gjort gällande att SveLand under den tid som följt efter skadetillfället agerat på sådant sätt att ärendet har fördröjts och återuppbyggnaden försvårats. Arlöv har, såsom närmare antecknats i tingsrättens dom, anfört en rad omständigheter till stöd för detta påstående, bl.a. brister i förfrågningsunderlaget för anbud och brister i handläggningen kring antagande av anbud samt brister i den ekonomiska skaderegleringen.

Hovrätten konstaterar, på samma sätt som tingsrätten, att de villkor som är aktuella är standardvillkor. Båda parterna är näringsidkare och Arlov kan enligt hovrättens uppfattning inte anses ha haft en sådan underlägsen ställning i avtalsförhållandet att detta skulle kunna utgöra en jämningsgrund. Hovrätten anser inte att Arlov har anfört någon omständighet som medför att villkoren skall jämkas med hänsyn till avtalets innehåll eller omständigheterna vid avtalets tillkomst.

Arlov har anfört en rad omständigheter till stöd för sitt påstående att de aktuella tidsfristerna i försäkringsvillkoren skall jämkas på grund av SveLands agerande under den tid som förhandlingar om en återuppbyggnad av industribyggnaden fördes. Enligt hovrättens uppfattning är de omständigheter som Arlov pekat på sådana att de, även om de skulle anses till fullo styrka genom den åberopade bevisningen, inte kan leda till slutsatsen att de aktuella tidsfristerna i villkorens punkt 1.10.1.1 skall jämkas eller lämnas utan avseende. Arlovs överklagande kan därför inte heller på denna grund bifallas. Arlovs talan skall således, som tingsrättens funnit, ogillas.

Vid denna utgång i huvudsaken skall Arlov ersätta SveLand för rättegångskostnader i hovrätten. Yrkad ersättning härför är skälig.

*

Punkt
1-4 i domen
beaktas

vilka 2

De som är giltiga i Tingsrätten.
De som är ogiltiga förklarade 1-4 sid 1-2
beaktas ej.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 22 mars 2005.

Lars Göran Abelson
Ingela Sundin

Agneta Lindelöf
Susanne Björkman

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Göran Abelson, hovrättsrådet Agneta Lindelöf samt hovrättsassessorerna Ingela Sundin (referent) och Susanne Björkman
* Ragnarsson.

DOMEN

För kännedom

Hovrätten över Skåne
och Blekinge

2005-01-27

Aktbil 45

Avd 1

T 220-03 Arlövs Plastgjuteri AB ./ SveLand Försäkringar ömsesidigt

Tjänsteanteckning

Arlövs Plastgjuteri AB har under handläggningen i hovrätten hävdade att tingsrätten i domen missat att anteckna den vid huvudförhandlingen vid tingsrätten angivna grunden att inkommen stämningsansökan fryser treårsfristen. Med anledning härav har hovrätten begärt yttrande från referenten vid tingsrätten, tf hovrättsassessorn Catharina Månsson. Hon har uppgett följande.

Den omständigheten att stämningsansökan skulle frysa treårsfristen åberopades inte vid huvudförhandlingen. Parternas sakframställan spelades in på band för att kunna tjäna som ledning vid domskrivningen. Arlövs talan är återgiven exakt i enlighet med bandupptagningen med vissa smärre språkliga justeringar. Banden har dock inte bevarats.

→
Stämmer ej

Ingela Sundin
hovrättsassessor